

Med forventninger i sekken

En veileder for overgang mellom barnehage og skole/SFO i Tvedestrand kommune

TVEDESTRAND KOMMUNE

Aktiv hverdag - trygg framtid

Innhold

Innledning

Førskoletrening i barnehagen

Gjenkjennelighet

Foreldresamarbeid

Innskriving på skolen

Førskoledager på skolen

Innhold 1. trinn

SFO

Skoleskyss

Nærskoleprinsippet

Årshjul

Vedlegg

Innledning

Barnehagen og skolen/SFO skal i samarbeid med foreldre legge til rette for at barna får en trygg og forutsigbar overgang til skolelivet.

Veilederen bygger på:

- [Lov om Barnehager](#)
- [Rammeplan for barnehagen](#)
- [Opplæringslova](#)
- Rammeplan for SFO (gjeldende fra høsten 2021)

Prosessen med å utvikle denne veilederen startet høsten 2018 og er et samarbeid mellom skole og barnehage.

Veilederen skal bidra til:

- Å kvalitetssikre overgangen mellom barnehage og skole/SFO gjennom felles tilnærming både organisatorisk og innholdsmessig.
- Å etablere felles, forpliktende rutiner for overgangen barnehage – skole/SFO

Les mer om kvalitet i Tvedestrandbarnehagene:

[I trygge hender](#)

Førskoletrening i barnehagen

«Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen»

Rammeplanen for barnehagen

Relasjonskompetanse

Relasjoner til andre barn og voksne er en forutsetning for å lære. Derfor legges det stor vekt på slike ferdigheter. Ferdigheter som: samarbeid, kunne dele, stå i kø, vente på tur, ta imot fellesbeskjeder, rekke opp hånden, selvheldelse og empati, er noe vi øver kontinuerlig på i løpet av barnehagelivet.

Selvstendighet

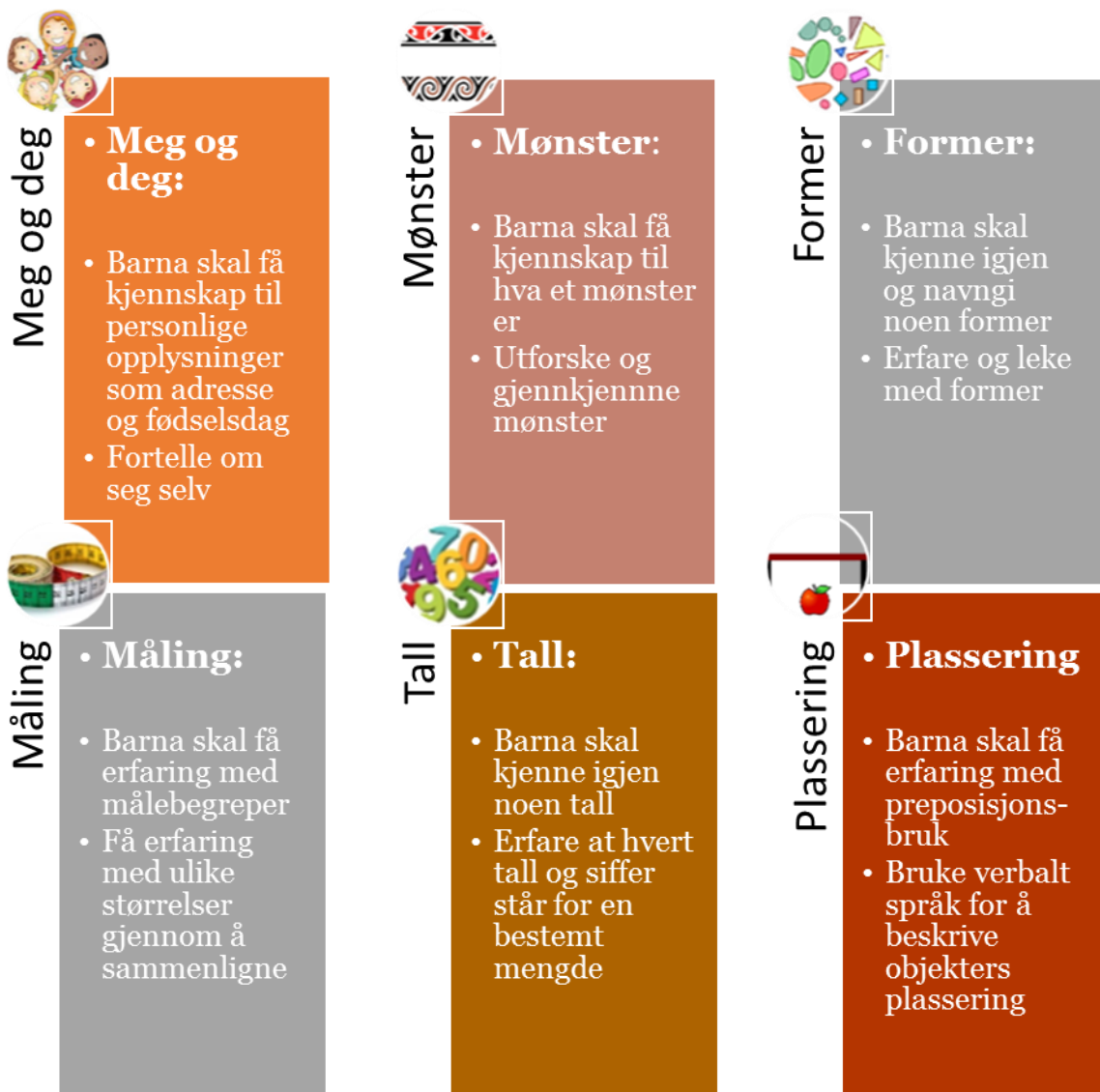
Barn i barnehagen trener på selvhjelpsferdigheter. Det øves spesielt mye på dette siste året i barnehagen. Det dreier seg om følgende:

Kle av og på seg selv, gå på toalett alene og tørke seg selv, smøre mat, holde orden på egne saker, rydde, riktig blyantgrep.

Førskolegruppe:

Barnehagene skal ha et eget opplegg for førskolebarna, et par timer i uken, der barna utvikler kunnskap og kompetansen de trenger for at overgangen til skole/SFO skal bli en positiv og forutsigbar opplevelse.

De kommunale barnehagene i Tvedestrand bruker «Trampoline» fra Gyldendal som utgangspunkt for førskoletreningen. Det består av lekpreget og lystbetont aktiviteter rundt 11 temaer:

Sortering

• **Sortering:**

- Barna skal få erfaring med å lete etter likheter og ulikheter
- Utvikle begrepsforståelse og ordforråd

Stavelser

• **Stavelser:**

- Barna skal lytte ut stavelser i ord
- Lytte etter lyder og rytme i ord

Rim

• **Rim:**

- Barna skal få kjennskap til rim
- Tøyse og tulle med språket

Symboler

• **Symboler:**

- Barna skal gjenkjenne enkle symboler og skilt
- Erfare å resonnerer seg fram til hva symboler kan bety

Bokstaver

• **Bokstaver:**

- Barna skal få kjennskap til noen bokstaver
- Øve på å skrive navnet sitt

Læringsformer

• **Læringsformer:**

- Lære ved å se
- Lære ved å lytte
- lære ved å bevege, berøre og gjøre.

Gjenkjennlighet

Det er viktig for barnet at det er noe gjenkjennelig og trygt i skolens innhold og læringsmiljø.

Derfor må barnehagen og skolen/SFO har god dialog om hvilke erfaringer barna har fått det siste året i barnehagen og hva som venter barna i 1. klasse og på SFO

Innhold og arbeidsformer i barnehage/skole må være kjent hos begge parter. Dette kan gjøres gjennom hospitering, avklaringsmøter og overgangssamtaler.

For at barna skal bli kjent med skolen og SFO sitt miljø, medelever og personal, besøker kontaktlærer den enkelte barnehage og skolen arrangerer førskoledager. Barnehagen avtaler også besøksdager på skole og SFO før skolestart.

Foreldresamarbeid

I barnehagene gjennomføres det barnesamtaler med hvert enkelt førskolebarna der man blant annet avklarer barnas egne forventninger til det å begynne på skolen/SFO. Barnet skal få fortelle om sine følelse og ønsker. Dette skal innvirke på hvordan barnehagen jobber med barnet fram mot skolestart og for hvordan skolen og SFO møter det nye barnet.

Se vedlegg 1

I etterkant av barnesamtalene arrangeres det foreldresamtaler der foreldre og pedagogisk leder blir enige om hva som er viktig å jobbe med fram mot skolestart. Sammen blir de enige om hvilke informasjon som skal viderebringes til skolen i overføringsamtale mellom pedagogisk leder/styrer i barnehagen og kontaktlærer på skolen.

Det skal foreligge skriftlig samtykke fra foreldre i forhold til samarbeid barnehage/skole.

[Samtykkeskjema](#)

Les mer om temaet:

[Foreldresamarbeid i barnehagene](#)

Innskriving på skolen

Foresatte får vedtak om skoleplass i et elektronisk brev i januar, der de blir bedt om å logge seg inn i det skoleadministrative systemet Visma Flyt Skole. Der registrerer de nødvendig informasjon om seg selv.

Førskoledager på skolen

Skolene har invitert til 2 førskoledager i løpet av mai. Da får de hilse på sin nye kontaktlærer, hvordan det er å være i klasserommet. De presenterer seg for de andre elevene i klassen og blir litt kjent med hverandre.

De møter også sin fadder som er en elev på 5. trinn. De får også en omvisning på skolen og på uteplassen sammen med fadderen sin. Det blir en samling sammen med kontaktlærer, der de leser sammen og får en liten arbeidsoppgave som de skal løse.

Foresatte har mulighet til å være med både dag 1 og dag 2 ved ønske eller behov. Noen elever har skolesekken klar til førskoledagene, men andre ikke. Man trenger i utgangspunktet ikke skolesekken før oppstart i august.

Innhold i 1. trinn

Noen foreldre drømmer om at barna skal lære å lese og regne før jul. Men det første skoleåret prioriterer vi også å bruke vi mye tid på det sosiale miljøet i klassen, og det å skape gode relasjoner.

Barnas relasjonskompetanse, altså hvordan de forholder seg til klassekameratene, har mye å si for hvordan det sosiale livet deres blir i årene fremover. Vi vet også at læringen bremses opp i et dårlig klassemiljø. Det jobbes hardt for å inkludere alle elevene, og vi snakker mye om hva det vil si å være en god venn, og hvordan man skal oppføre seg mot andre i friminuttet.

Relasjonskompetanse er viktig både i gruppearbeid og i skolegården. Denne evnen kan stimuleres ved å samtale med barn om vennskap og positiv samhandling med andre.

Det er ikke forventet at barnet skal kunne lese og regne, men mange kan mye av det de skal lære i begynnelsen allerede første skoledag.

Siden læreren skal tilpasse undervisningen til den enkelte elev, skal det ikke ha noen avgjørende betydning for læringsutbyttet hva elevene kan når de begynner på skolen.

Innholdet fra førskoletreningen i barnehagen blir videreført i 1.klasse og dette legges det vekt på i matte og norsk:

Norsk

Bokstaver
Rim og regler
Setninger og ord
Trekke sammen lyder til ord

○

Matte

Sortere og kategorisere
Bruke begreper som beskriver størrelse og antall
Telling og måling
Pluss og minus
Former og figurer:
trekant, kvadrat, rektangel,
sirkel, prisme og kule

○

På Udir sine sider kan du lese mer:

[Innhold i 1. og 2. trinn](#)

SFO

SFO skal bygge sin praksis på grunnleggende verdier som er felles i formålsparagrafen til barnehagen og opplæringen.

Alle skolene i Tvedestrand kommune har tilbud om SFO.

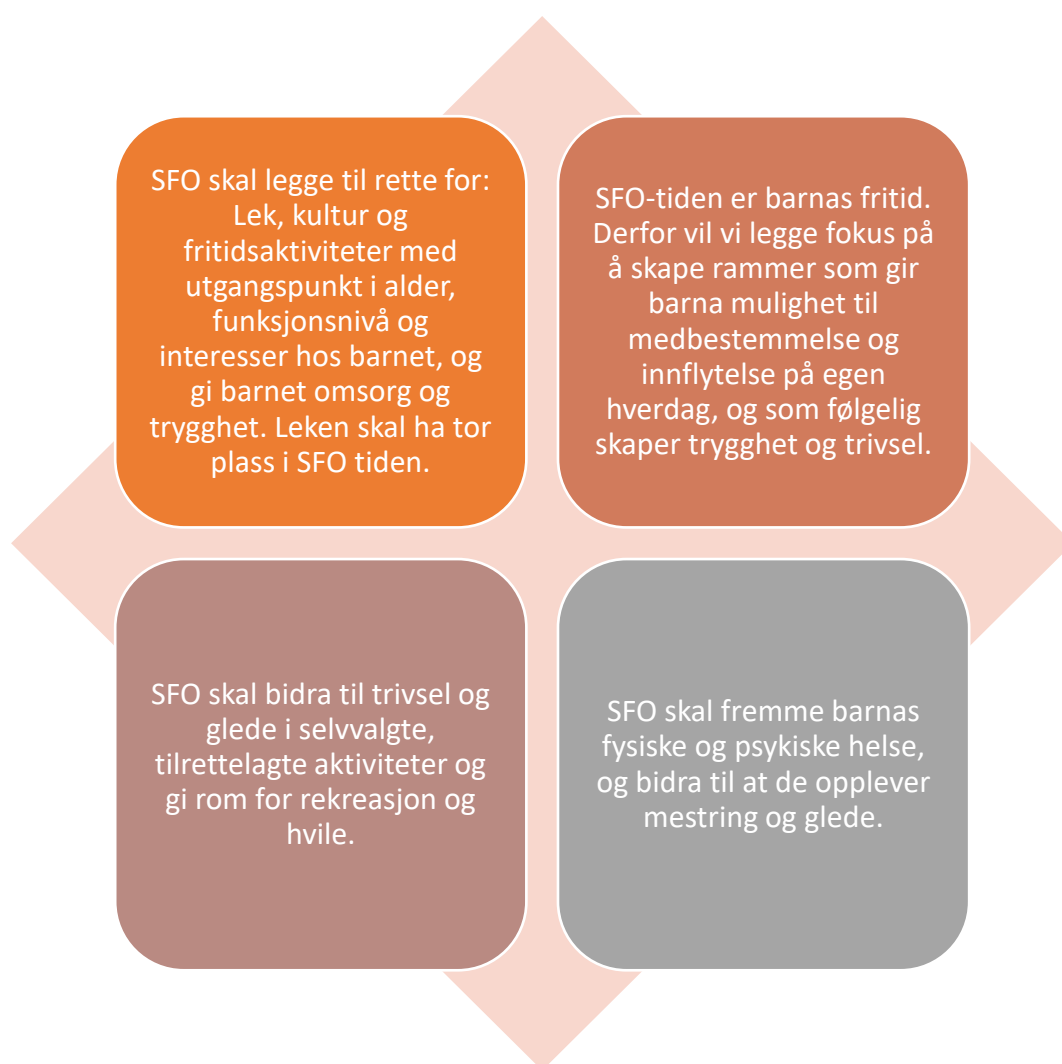
Du kan søke om plass for barnet ditt i skolefritidsordningen (SFO).

Skolefritidsordningen er et omsorgs- og fritidstilbud utenom den obligatoriske skoledagen, hovedsakelig for elever i 1.-4. trinn men det gis muligheter for eldre barn også, dersom det foreligger grunnlag for dette.

Elever i 5.-7. trinn med særlig behov kan få plass på SFO. Det må da leveres inn en egen søknad til oppvekstkontoret innen 1. april. Det må søkes hvert år.

Hensynet til barnets beste skal ligge til grunn når SFO samarbeider med foresatte, skole, barnehage og andre offentlige instanser.

SFO er opptatt av å utvikle et godt og tillitsfullt samarbeid med foresatte da dette er helt grunnleggende for kvaliteten på tilbudet barna får på SFO.

For mer informasjon:

[SFO Tvedestrandskolene](#)

[Tvedestrand skole](#)

Skoleskyss

Bor du over en viss avstand fra skolen eller har du en særlig farlig eller vanskelig skolevei, har du rett til skoleskyss. Er du funksjonshemmet eller midlertidig skadet eller syk, har du også rett til skyss til og fra skolefritidsordningen (SFO).

Førsteklassingene har rett til skyss når de bor 2 kilometer eller mer fra skolen. Noen skoleveier er klassifisert som farlige og gir andre rettigheter etter søknad. Foresatte må informere om skyssbehov på innskrivningsmøtet og det skal søkes via Visma flyt som er det skoleadministrasjonsprogrammet som vi benytter i Tvedestrand kommune.

Skolen sender bestilling til Agder kollektivtrafikk og foresatte får et vedtak gjennom digital postkasse.

Ordinær skoleskyss

Avstanden mellom skole og hjem må overstige

- 2 km for grunnskolens 1. årstrinn
- 4 km for grunnskolens 2. til 10. årstrinn
- 6 km for videregående skole

Avstanden måles fra dør til dør og langs korteste vinterbrøytete veg eller gang- og sykkelsti. Avstandsgrensen er absolutt.

[Skoleskyss](#)

Nærskoleprinsippet

Inntil barneskolene er samlet i en skole høsten 2023 følger kommunen nærskoleprinsippet. Hver barneskole har en krets, og alle som er bosatt der skal fortinnssvis gå på skolen i sitt område. Hvis spesielle omstendigheter tilsier det, så kan det søkes om å gå på en annen skole enn nærskolen. Søknaden kan sendes til rektor på nærskolen eller til kommunens oppvekstkontor.

Årshjul

Ansvar og handling

Uke	Ansvar	Gjøremål
26-32		Sommerferie
August	Styrere	Distribuerer veilederen til førskoleforeldre i Vigilo
32	Rektor	Skolestart med planleggingsdager
37	Rektor kontakter spes.ped barnehage	Samtaler om spes.ped behov neste år
37	Styrere	Informasjon om antall barn som kommer fra de ulike barnehagene.
39	Kontakt- lærer kontakter barnehagen	Tilbakemeldingsmøte. Kontaktlærer prater med ped.leder om hvordan enkeltbarnet fungerer på skolen.
40		Høstferie
51		Juleferie
2-4	Rektor/ Merkantil	Informasjon om «innskriving» til 1. trinn sendes foresatte.
2-8	Spes.ped. barnehage	Overgangsmøte mellom skole/SFO, barnehage foresatte og PPT i forhold til barn med sakkyndig vurdering
5	Sektorleder	Revidering av årshjulet
6	SFO leder	Informasjonsskriv om SFO til nye 1. klassinger
8		Vinterferie
12	Rektor/ kontakt- lærer	Kontakter barnehager med plan for overgangsmøter i april/mai
		Påskeferie
20 - 22	Kontakt- lærer, SFO leder og rektor	Overgangssamtaler med barnehagene
18-22	Kontakt- lærer	Lærer besøker barnehagene
19-21	Rektor og kontakt- lærer	Besøksdag/førskoledag
22	Rektor	Sende dato for førskoledager for neste skoleår til barnehagene
17-22	Barnehage	Kontakter skolen for uformelt besøk skole/SFO
25	Skolen	Brev ut til nye elever
25,26, 27	SFO	Førskolebarn besøker SFO før sommerferie.
Innen uke 40	Skolen	Avtaler møte med barnehagen for å evaluere skolestart. Gjerne på Teams.

Forklaring til overgangssamtalene som avholdes med førskolebarna på våren.

Samtalene bør avholdes senest i april. Dette er i stedet for den vanlige foreldresamtalen som vi pleier å ha.

I forkant av samtalen:

- Pedagogisk leder avtaler tidspunkt med førskolebarnets foreldre.
- I forkant av samtalen skal pedagogisk leder også ha en samtale med hvert enkelt førskolebarn i forhold til del A. Svar noteres ned.
- Pedagogisk leder forbereder seg på punkter i Del B.

Under samtalen:

- Pedagogisk leder samtaler med foreldrene om de ulike punktene

I etterkant av samtalen:

- Pedagogisk leder sammenfatter under hvert punkt på skjemaet det foreldre, barna og barnehagen mener er viktig å få frem.
- Ferdig utfylt skjema leses og skrives under av styrer før det leses og underskrives av foreldre.
- Skjemaet leveres styrer som skanner det i barnets mappe i P360 og gis videre til skolen på overgangssamtalen.

INFORMASJON OM BARNET

FRA BARNET, FORESATTE OG BARNEHAGEN TIL SKOLEN OG SFO

Dette skjemaet fylles ut av barnehagen og suppleres med foreldrenes punkter i foreldresamtale.

Hensikten med skjemaet er at foresatte skal være trygge på at skolen får den informasjonen om barnet som de trenger, slik at skolen/SFO er godt forberedt på møtet med hver enkelt elev.

TIL REKTOR VED SKOLE

Barnehagens navn: _____

Barnets fornavn: _____

Barnets etternavn: _____

Fødselsdato: _____

Når begynte barnet første gang i barnehage?

År: _____

Barnet skal begynne på _____ skole

DEL A.

Barnet deltar i denne delen av samtalen en til en med en voksen i barnehagen.

Dette vil jeg at skolen skal vite om meg

liker å leke med-, bestevenn -, lurert på-, engstelig for-, annet?

Dette tenker jeg om å begynne på skolen:

hva skal jeg lære på skolen -, hva skal jeg gjøre -, hva ønsker jeg å lære -, hva gleder jeg meg til eller hva gruer jeg meg til?

Dette liker jeg å gjøre:

tegne, spille fotball, være ute, være inne, leke med, skrive osv

Del B: Denne delen fylles ut av barnehagen og foresatte i samarbeid.

Beskriv barnets styrker og hva det mestrer særlig godt:

Samhandler med andre i lek, inkluderer andre i lek, leder i lek, tar imot kollektive beskjeder, konsentrerer seg over tid, fysisk aktivitet, tegner, skriver navnet sitt, selvhjelpsferdigheter osv.

Beskriv kort hvordan barnet samhandler med andre barn i lek og sosiale aktiviteter:

Tar kontakt, kommuniserer, leker over tid, løser konflikter, har venner, viser empati, annet

Ferdigheter fra førskoletrening:
Kan barnet personlige opplysninger(adresse, fødselsdag),førmatematiske begreper(former, målebegreper mønstre, tall/mengde, bruk av preposisjoner/plassering, sortering, stavelser, rim, symboler, bokstaver(skrive navnet sitt))
Er det situasjoner eller områder der barnet trenger spesiell omsorg/oppfølging?
Av- og påkledning, toalettbesøk, lek, fysisk aktivitet ,voksenstyrte aktiviteter, holde orden på egne saker

Eventuelt andre forhold som dere mener skolen bør ha informasjon om?
Hjemmesituasjon

--

Denne delen fylles ut av de med minoritetsspråklige bakgrunn

Barnets morsmål:
Hvilke språk snakker barnet med foreldrene?
Snakker barnet morsmålet sitt godt?
Har barnet en adekvat norskspråklig forståelse? Barnet forstår enkeltord og setninger, mer avanserte ord og setninger, individuelle og kollektive beskjeder, fortellinger, har språkforståelse i lek og aktiviteter, situasjonsavhengighet i forhold til forståelse, annet.
☐ JA NEI ☐
Hvis nei, gi en kort beskrivelse
Har barnet adekvat talespråk på norsk? Barnet snakker med enkeltord og/eller setninger, formidler fortellinger med begynnelse og slutt, stiller spørsmål, ber om hjelp, leker med rim/regler, bruker språket til å komme inn og ut av lek, bruker fortid, annet.
☐

NEI

Barnet uttaler -ord og setninger med riktige og forståelige lyder, -enkeltlyder, annet.

NEI

Hvis nei, gi en kort beskrivelse

Veileder for overgang barnehage og skole/SFO. Redigert februar 2021

Underskrift foresatt

Underskrift ansatt som avholdt samtalen

Underskrift styrer i barnehagen

Skjema oppbevares i barnets mappe i henhold til arkivlovens bestemmelser. Opplysningene vil være tilgjengelig for ansatte i skolen.